

การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อ
ส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ สำหรับนักศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ศุภรดา สุขประเสริฐ

A DEVELOPMENT OF A TRAINING COURSE CURRICULUM BASED ON THE
PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY TO ENHANCE SOCIAL MEDIA
COMMUNICATION SKILLS FOR STUDENTS, FACULTY OF EDUCATION,
KAMPHAENGPHET RAJABHAT UNIVERSITY
SUPARADA SUKPRASEAT

Received: July 02, 2019

Revised: September 30, 2019

Accepted: October 30, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) สำหรับนักศึกษาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development) กลุ่มทดลองได้แก่ นักศึกษาสาขาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ชั้นปีที่ 2 ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตรเสริมสร้างและเอกสารประกอบหลักสูตรและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบทดสอบความรู้ แบบประเมินทักษะ และแบบวัดเจตคติ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมี 8 องค์ประกอบพบว่าหลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ผลการทดลองนำร่อง (Pilot Study) พบว่ามีความเหมาะสมสามารถนำไปพัฒนาได้ 2) ผลการทดลองใช้หลักสูตรพบว่า คือ 2.1) นักศึกษามีความรู้การสื่อสารในสังคมออนไลน์หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2) นักศึกษามีผลการประเมินการทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ หลังการพัฒนาสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 2.3) นักศึกษามีเจตคติต่อทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา 3) ผลการประเมินความคิดเห็นต่อหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญา

อาจารย์โปรแกรมวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : หลักสูตรเสริม, ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ,ทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์

Abstract

This research has as objective to develop a training course curriculum based on the philosophy of sufficiency economy to enhance social media communication skills for second year Thai language students, Faculty of education, kamphaengphet Rajabhat University. The method used in conducting this study was research and development methodology. The sample group included second year Thai language students, 2nd semester of the academic year in 2018 gotten through purposive Sampling from Faculty of education. The developed curriculum and related documents formed the research instruments. The instruments used for data collection included pre-test and post-test for knowledge assessment, skill assessment form and attitude assessment form.

The results revealed that 1) Results from the pilot study revealed that the developed course training curriculum with 8 components is appropriate, consistent and suitable at the highest level. 2) After the implementation of the curriculum 2.1) Students' knowledge on social media communication was higher than before at a significant level of .05. 2.2) Students' social communication skills after the implementation of the curriculum was higher than the gain 70% 2.3) Students had a positive attitude towards the developed training course curriculum based on the philosophy of sufficiency economy. 3.) The results of an evaluation of students' opinions toward a training course curriculum based on the philosophy of sufficiency economy to enhance students' social media communication skills in the faculty of Education, kamphaengphet Rajabhat University was the highest level

Keywords : A Training Course Curriculum Based, the Philosophy of Sufficiency Economy, Social media communication skills .

ความเป็นมาและความสำคัญ

การสื่อสาร (Communications) เป็นกระบวนการถ่ายทอดข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์ ความรู้สึก ความคิดเห็น ความต้องการจากผู้ส่งสารโดยผ่านสื่อต่าง ๆ ที่อาจเป็นการพูด การเขียน สัญลักษณ์อื่นใด การแสดงหรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ไปยังผู้รับสาร ซึ่งทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) มีความสำคัญ และเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันมาก

เพราะบริบททางการสื่อสารในสังคมออนไลน์ปัจจัยสำคัญต่อการเข้าถึงข้อมูล การรับส่งข้อมูลต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพสูง ดังที่ ธาระวัฒน์ วรรณประภา (2560, บทคัดย่อ) กล่าวถึงความหมายของ สื่อสังคมออนไลน์ ว่า สื่อสังคมออนไลน์ เป็นส่วนหนึ่งของเทคโนโลยีเว็บ 2.0 เป็นเครื่องมือที่ทำงานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั้งในเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (PC) และอุปกรณ์หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยน การแบ่งปันเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ ระหว่างบุคคลสองคน หรือกลุ่มบุคคลในลักษณะของ การเข้าร่วมในเครือข่ายออนไลน์เดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์ให้เกิดการรับรู้ร่วมกันและมีปฏิริยาตอบสนองต่อกัน ทั้งยังเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าทั้งตัวบุคคลและสังคม การสื่อสารผ่านสังคมออนไลน์ เป็นมากกว่าเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ และพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ และต้องการความปลอดภัยต่อการเลือกใช้สื่อสังคมออนไลน์ ด้วย

ทั้งนี้การรู้เท่าทันการสื่อสารด้วยสังคมออนไลน์ของนักศึกษา เป็นทักษะความสำคัญทักษะหนึ่งในการพัฒนาอาชีพ และต้องใช้ได้อย่างมีวิจารณญาณ เมื่อต้องทำงานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อการติดต่อ รับส่งสาร แลกเปลี่ยนและการแบ่งปันเรื่องราวเหตุการณ์ต่าง ๆ ระหว่างบุคคลสองคน หรือแบบกลุ่มบุคคลในลักษณะของการเข้าร่วมเป็นเครือข่ายออนไลน์เดียวกันนอกจากนี้ ยังมีความสำคัญมาในวงการการศึกษา นักศึกษามีการนำเอาสื่อสังคมออนไลน์มาใช้สำหรับการเรียนการสอนว่าถือเป็นการใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างครูและนักเรียน ในยามที่นักเรียนมีปัญหาจะได้สื่อสารกับครูได้ทันทีที่สามารถลดช่องว่างด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้เรียนลงได้ สอดคล้องกับ เขมณัญญ์ มิ่งศิริธรรม (2557, หน้า 18) ให้ความหมายของสื่อสังคมออนไลน์ว่าเป็นสื่อดิจิทัลหรือซอฟต์แวร์ที่ทำงานบนพื้นฐานของระบบเว็บไซต์เป็นเครื่องมือ ปฏิบัติการทางสังคม เป็นการนำ เรื่องราวต่าง ๆ เหตุการณ์ ประสบการณ์ รูปภาพวิดีโอ รวมทั้งการพูดคุยต่าง ๆ แบ่งปันให้คนที่อยู่ในสังคมเดียวกันได้รับรู้ โดยองค์ประกอบทางทักษะการสื่อสารในสื่อสังคมออนไลน์ ต้องอาศัยพื้นฐานความรู้จาก การฟัง การพูด และการอ่าน เพราะจากพื้นฐานดังกล่าว จะทำให้มีความรู้ มีข้อมูล และมีประสบการณ์เพียงพอที่จะให้เกิดความคิด ความสามารถในการเรียบเรียง และถ่ายทอดความคิดออกมาสื่อสารกับผู้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งความสำคัญในด้านคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษ ที่ 21 ยังเป็นทักษะการสื่อสารที่สำคัญอันจะต้องมีในนักศึกษาคครู สาขาวิชาภาษาไทย ที่จะต้องมีการสื่อสารที่ดี และสามารถคิดอย่างมีเหตุผลในการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) พัฒนานตนเองให้ไปเป็นครูในศตวรรษใหม่ เพื่อเป็นบุคคลต้นแบบกับเยาวชน และสามารถรับมือกับปัญหาการขาดทักษะชีวิต ปัญหาการสื่อสารในสังคมออนไลน์ นักศึกษาไม่มีเหตุผล และไม่มีภูมิคุ้มกันตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ปัญหาโดยตรงด้านการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) ของนักศึกษาคครูในด้านการพูด การเขียน สื่อสารผ่านการสื่อสารในสังคมออนไลน์ พบปัญหามากที่สุดในเรื่องการแสดงความคิดเห็น การตั้งคำถาม การตอบคำถาม และ การนำเสนอตัวตนผ่านสื่อสารในสังคมออนไลน์ ในเฟซบุ๊ก (Facebook) แนวทางแก้ปัญหา และสร้างเสริมการสื่อสารที่สร้างสรรค์โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ ความพอประมาณ ด้านการมีเหตุผลและด้านการมีภูมิคุ้มกัน ดำเนินกิจกรรมพัฒนาด้วยแนวคิดหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศร รามาธิบดีจักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร จากนักการศึกษาและนโยบายการศึกษาด้าน

ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ ทฤษฎีสรรสร้างความรู้ และแนวคิดที่ทำให้เกิดความเชื่อมต่อเนื้อหา มาประยุกต์ใช้การพัฒนาหลักสูตร ที่มีต่อองค์ประกอบของหลักสูตร คือ หลักการ จุดมุ่งหมายและ กิจกรรมการพัฒนา และการวัดและประเมินผลสาระ ศาสตร์พระราชาคือหลักการ “เข้าใจ เขาถึง พัฒนา” ดังนี้

เข้าใจ เป็นขั้นการสร้างความรู้ความเข้าใจ (Understanding) ด้วยวิธีการสอนเทคนิคสำหรับการอภิปราย ใช้กระบวนการศึกษา ค้นคว้า อภิปราย และนำเสนอผลการศึกษา เพื่อให้ได้องค์ความรู้เชิงมโนทัศน์ และเข้าใจข้อมูลที่มีอยู่แล้วอย่างมีมโนทัศน์

เข้าถึง เป็นขั้นการเข้าถึงกระบวนการเรียนรู้(Connecting) ด้วยวิธีการสอนปัญหาเป็นฐานวิธีวิทยาเรื่องเล่า การเรียนแบบกรณีศึกษา และการสอนแบบสืบเสาะ

พัฒนา เป็นขั้นการพัฒนา (Development) ด้วยวิธีการสอนเน้นการสร้างสรรค์ชิ้นงานและการลงมือปฏิบัติ

นอกจากนี้คุณลักษณะของผู้เรียนที่ผ่านหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีเป้าหมายเพื่อปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักใช้ชีวิตไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ดังที่ วารินทร์ แก้ววโร และคณะ (2554 , หน้า 2) กล่าวว่า การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีเป้าหมายคือการปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียงเห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ ฝึกการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยมเอกลักษณ์ความเป็นไทย อันเป็นแนวทางแก้ไขเพื่อให้นักศึกษามีทักษะชีวิต ทักษะสังคมและยังเป็นที่พึ่งของบุคคลในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสพลวัตของสังคมโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

จากการศึกษากระบวนการเรียนรู้ตามรูปแบบหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ใช้กิจกรรมการพัฒนา และการวัดและประเมินผลสาระ ศาสตร์พระราชาคือหลักการ “เข้าใจ เขาถึง พัฒนา”เป็นแนวทางกิจกรรมในหลักสูตรเสริมการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) สำหรับนักศึกษาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มีวิธี 3 ขั้นตอน หลังเข้าร่วมกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติงานจริง (Acting) ที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่คุณลักษณะผู้เรียนต่อไป

ด้วยความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นความจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) สำหรับนักศึกษาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media)

วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก คือ การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร และมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อสร้างหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ประกอบด้วยประกอบด้วย
  - 2.1 เพื่อเปรียบเทียบรู้ความต่อการสื่อสารในสังคมออนไลน์ของนักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนและหลังการฝึกอบรม
  - 2.2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ของนักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของนักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนและหลังการฝึกอบรม
  - 2.3 เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนและหลังการฝึกอบรม
3. เพื่อประเมินหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

สมมติฐานการวิจัย

ทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) สำหรับนักศึกษา หลังเรียนด้วยหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

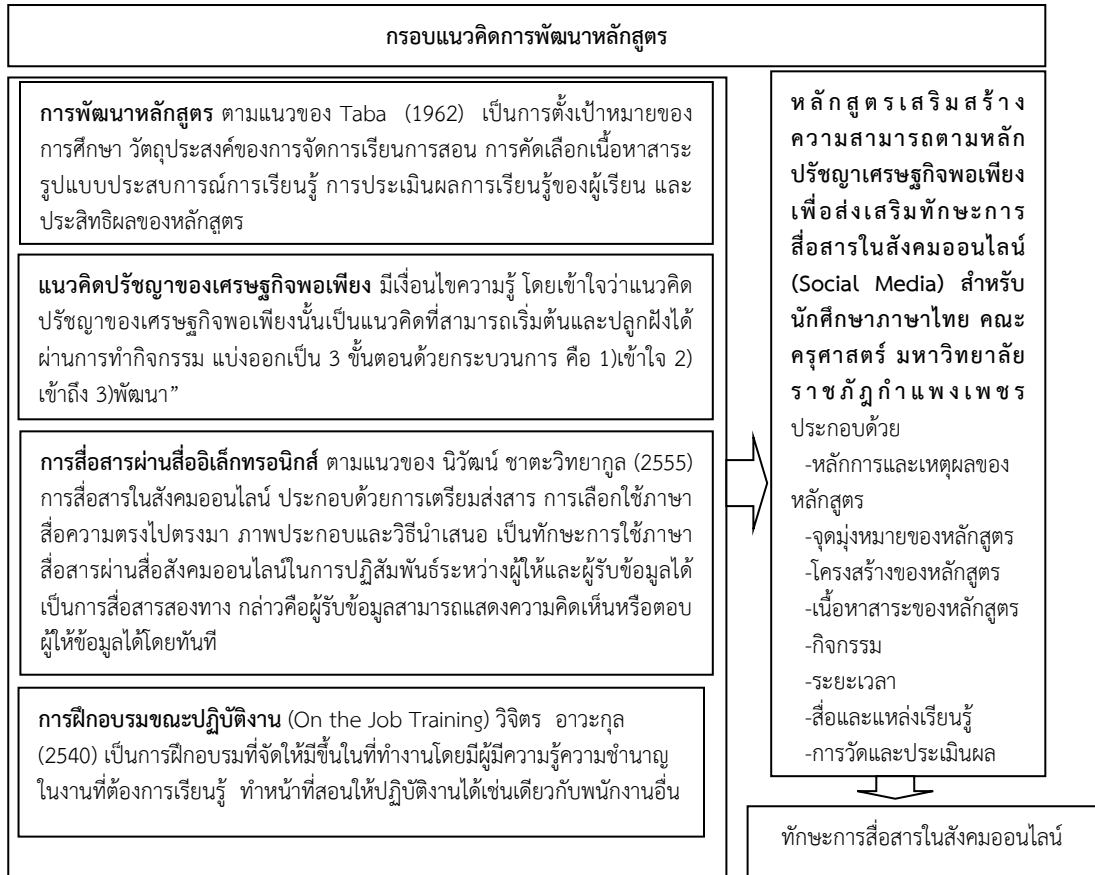
ด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ใช้ ผู้วิจัยการศึกษาเอกสาร งานวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ข้อมูลด้านทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ ความต้องการเสริมสร้างทักษะการสื่อสารที่ได้จากแบบสอบถามโดยนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร และการพัฒนาหลักสูตร

เนื้อหา หรือทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ การฝึกอบรมตามหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ตัวแปรตาม ได้แก่ การสื่อสารในสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย

1. ความรู้ด้านการสื่อสารในสื่อสังคมออนไลน์
2. ทักษะการสื่อสารในสื่อสังคมออนไลน์
3. เจตคติต่อการสื่อสารในสื่อสังคมออนไลน์

การวิจัยในครั้งนี้ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ใช้ระยะเวลาในการพัฒนาตลอดหลักสูตร 60 วัน ในการดำเนินการพัฒนาได้แบ่งการดำเนินการออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 อบรมภาคทฤษฎี ใช้ระยะเวลา 5 วัน โดยดำเนินกิจกรรมดังนี้

1. พิธีเปิด และการประชุมชี้แจงกำหนดการของหลักสูตร
2. ทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสื่อสารในสังคมออนไลน์ และวัดเจตคติที่มีต่อการสื่อสารในสังคมออนไลน์

3. ในหลักสูตรเป็นระยะเวลา 5 วัน จัด ฝึกอบรมตามเนื้อหากระบวนการ 3 ชั้น คือ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา โดยใช้เนื้อในรายวิชาภาษาและวัฒนธรรม และทดสอบวัดความรู้ วัดทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ หลังการเข้าร่วมหลักสูตร

ระยะที่ 2 อบรมภาคปฏิบัติ การเตรียมส่งสาร การเลือกใช้ภาษา สื่อความจริงไปตรงมา ภาพประกอบและวิธีนำเสนอในสังคมออนไลน์ เป็นการฝึกอบรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้ระยะเวลา 10 วัน ดำเนินกิจกรรมดังนี้

1. ฝึกปฏิบัติ โดยมีกิจกรรม การใช้ภาษาไทยสื่อสารในสังคมออนไลน์ ใช้ระยะเวลา 2 วัน

2. นักศึกษาผู้เข้ารับการพัฒนากลับไปเขียนสื่อสารในสังคมออนไลน์ เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์

3. นักศึกษานำข้อความในสื่อสังคมออนไลน์พิจารณาความเหมาะสมโดยผู้ช่วยวิจัย และปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง ระยะเวลา 1 วัน

ระยะที่ 3 การปฏิบัติผ่านโปรแกรม Facebook เป็นฐานการเรียนรู้ ใช้ระยะเวลาดำเนินกิจกรรมดังนี้

1. นักศึกษานำข้อความในสื่อสังคมออนไลน์ไปเผยแพร่ในกลุ่มสังคมออนไลน์ สถานการณ์จริง เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์หรือ 28 วัน

2. ประเมินข้อความในสื่อสังคมออนไลน์ และประเมินการปฏิบัติสื่อสารข้อความในสื่อสังคมออนไลน์โดยผู้ช่วยวิจัย และนำผลการประเมินเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ใช้ระยะเวลา 1 วัน

3. จัดประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำเสนอผลงาน 2 วัน

ช่วงเวลาในการทำวิจัย

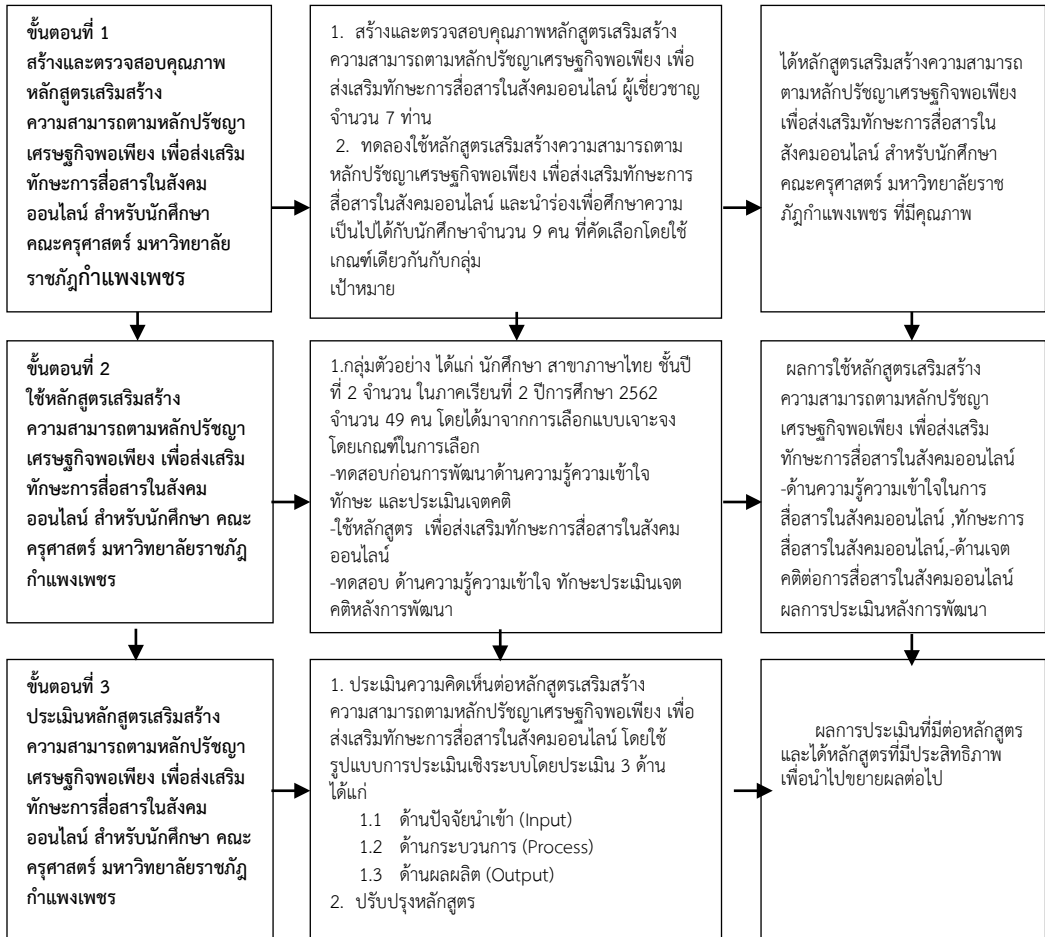
รวมระยะเวลาที่ใช้ตลอดหลักสูตรการพัฒนา 60 วัน รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 62 ชั่วโมง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 2 แสดงขั้นตอนการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักศึกษา สาขาภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 จำนวน 2 ห้อง คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 63 คน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา สาขาภาษาไทย ชั้นปีที่ 2 จำนวน 2 ห้อง คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่ลงทะเบียนในรายวิชา ภาษาและวัฒนธรรม ในภาคเรียนที่ 2 ปี
การศึกษา 2562 จำนวน 49 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดย
เกณฑ์ในการเลือกนักศึกษา

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองใช้หลักสูตรเสริมสร้างประกอบด้วย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตรเสริมสร้าง และเอกสารประกอบหลักสูตร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 4 เครื่องมือ ซึ่งมีรายละเอียดในการสร้างและ

ตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

2.1 แบบทดสอบความรู้ต่อความสามารถในการการส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ ใช้ก่อนและหลังการพัฒนา ส่วนหนึ่งในรายวิชาภาษาและวัฒนธรรม มีลักษณะเป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 60 ข้อ จำนวนข้อละ 4 ตัวเลือก วิธีการให้คะแนน คือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน โดยใช้เกณฑ์ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนก (r) มากกว่าหรือเท่ากับ .20

2.2 แบบประเมินทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร เป็นแบบประเมินคุณภาพ โดยกำหนดข้อความที่นักศึกษาศึกษาปฏิบัติ มีลักษณะเป็นแบบประเมิน 3 ระดับ กำหนดเกณฑ์คุณภาพ คือ ดีมาก ปานกลาง และต้องปรับปรุง ผู้วิจัยนำแบบประเมินความสามารถในการการส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ ที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพโดยการตรวจสอบความตรง (Validity) โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้าน ทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์จำนวน 3 คน รวมจำนวน 7 คน ตรวจสอบความตรงตามประเด็นที่ต้องการประเมิน และความเหมาะสมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ โดยการหาค่า IOC (Index of Item of Objective Congruence) โดยพิจารณาคัดเลือกข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ส่วนข้อที่มีค่าต่ำกว่า 0.50 นำมาปรับปรุงแก้ไข

2.3 แบบวัดเจตคติต่อการสื่อสารในสังคมออนไลน์ เพื่อใช้สำหรับนักศึกษาเป็นผู้ตอบก่อนและหลังการพัฒนาเพื่อวัดความรู้สึกที่มีต่อการการส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์โดยเป็นแบบวัดเจตคติ 5 ระดับ ตามแนวของ Likert โดยสร้างข้อคำถามจำนวน 50 ข้อ สร้างโดยนำแบบวัดเจตคติต่อการสื่อสารในสังคมออนไลน์ ที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาความสอดคล้องเหมาะสมของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ยอมรับได้แก่ .50 ขึ้นไป ผลปรากฏว่าได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ .40-1.00 และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าคะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ .50 มาจัดทำเป็นแบบประเมินเจตคติ

4. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาภาษาไทย ที่มีต่อหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) ในด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและด้านผลผลิตมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวของลิเคอร์ท (Likert) โดยการตรวจสอบความตรงตามประเด็นที่ต้องการประเมิน และความเหมาะสมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้โดยการหาค่า IOC โดยพิจารณาคัดเลือกข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปส่วนข้อที่มีค่าต่ำกว่า 0.50

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ประชุมชี้แจงหลักสูตร ให้กับนักศึกษาสาขาภาษาไทย และทดสอบด้านความรู้การสื่อสารในสังคมออนไลน์ ทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ และประเมินเจตคติก่อนการพัฒนา
2. จัดประชุมสัมมนาเพื่อสรุปความรู้และร่วมวางแผนการการพัฒนา การอบรมหลักสูตรกระบวนการ 3 ชั้น คือ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา โดยใช้เนื้อหาในรายวิชาภาษาและวัฒนธรรม
3. ดำเนินการฝึกอบรมในระยะเวลาที่ 1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ 6 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 5 ครั้ง และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้และปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้
4. ดำเนินการฝึกอบรมในระยะเวลาที่ 2 การปฏิบัติผ่านโปรแกรม Facebook เป็นฐานการเรียนรู้ ให้นักศึกษาใช้โปรแกรมสังคมออนไลน์ตั้งเป็นกลุ่ม เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์และมีการนิเทศติดตาม การสื่อสาร
5. ประเมินทักษะการสื่อสารโดยผู้ช่วยวิจัย และนำผลการประเมินเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด
6. การประเมินหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถ ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาภาษาไทยที่เข้ารับการพัฒนา ที่มีต่อหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) ใช้รูปแบบการประเมินเชิงระบบโดยทำการประเมินใน 3 ด้านได้แก่

6.1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ความคิดเห็นที่มีต่อความพร้อมของวิทยากรในด้านจุดประสงค์และเนื้อหาของหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร สื่อ สถานที่ฝึกอบรม

6.2 ด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ ความคิดเห็นที่มีต่อการใช้สื่อ อุปกรณ์ การอำนวยความสะดวก การให้เสริมแรงและการกระตุ้นให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการประเมินผล

6.3 ด้านผลผลิต (Output) ได้แก่ ความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถ การนำความรู้ที่ได้รับจากการพัฒนา ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ต่อการเรียนการสอนและต่อผู้เรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดสอบวัดความรู้ด้านทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) สำหรับนักศึกษาภาษาไทย เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการพัฒนา โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลัง โดยใช้สถิติทดสอบทีแบบไม่อิสระ (t-test dependent) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2. การวิเคราะห์ข้อมูล แบบประเมินการทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) สำหรับนักศึกษาภาษาไทย โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบคะแนนผลการประเมินการปฏิบัติการทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) หลังการพัฒนากับเกณฑ์ที่กำหนด คือร้อยละ 70 โดยใช้สถิติทดสอบทีแบบ 1 กลุ่ม (t-test One Sample) คำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3. การวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินเจตคติต่อการสื่อสารในสังคมออนไลน์ เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการพัฒนาโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลัง โดยใช้สถิติทดสอบที่แบบไม่อิสระ (t-test dependent) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ค่ารวมโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตร โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

โดยกำหนดเกณฑ์ที่ยอมรับได้คือ 3.50 ขึ้นไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS แล้วแปลผลค่าเฉลี่ยที่ได้โดยการเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หลักสูตรเสริมสร้างความสามารถที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในภาพรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.01 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.62 และพบว่าความเหมาะสมในระดับมากที่สุด จำนวน 6 รายการ มีความเหมาะสมในระดับมาก จำนวน 27 รายการ โดยรายการที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ ความเหมาะสมของหลักเกณฑ์ในการประเมินในด้านเจตคติ การบรรยายถึงความสำคัญและความเป็นมาของหลักสูตร การกล่าวถึงความจำเป็นในการเสริมสร้างความสามารถในต่อทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์

ความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตรผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเอกสารประกอบหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในภาพรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.98 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.57 และพบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด จำนวน 2 รายการ มีความเหมาะสมในระดับมาก จำนวน 11 รายการ โดยรายการที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ .ระยะเวลาในการพัฒนาแต่ละระยะมีความเหมาะสมและเพียงพอในการพัฒนา การวัดและประเมินผลในคู่มือผู้ให้การพัฒนาที่มีความเหมาะสมชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้ อาจกล่าวได้ว่าผลการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของร่างหลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถนำไปทดลองใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการใช้หลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร โดยพิจารณาจากการตรวจผลงาน การประเมินการปฏิบัติงาน และการทดสอบในแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้มากกว่าร้อยละ 80 ของนักศึกษาในหลักสูตรอบรม

ผู้วิจัยขอเสนอผลทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ ข้อมูลในการทดลองใช้หลักสูตร

1. ผลทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้การสื่อสารในสังคมออนไลน์สำหรับนักศึกษาภาษาไทย ก่อนและหลังการพัฒนา ปรากฏผลดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงผลเปรียบเทียบความรู้การสื่อสารในสังคมออนไลน์ก่อนและหลังการพัฒนาโดยใช้การทดสอบค่าที (T-Test)

กลุ่มทดลอง	n	คะแนนเต็ม	ก่อนการ	หลังการ	t	Sig. (2-tailed)
			ฝึกอบรม	ฝึกอบรม		
			$\bar{X}$ S.D.	$\bar{X}$ S.D.		
	49	60	59.69 6.35	22.63 4.87	33.48	0.00

* $P < .05$

จากตาราง 1 พบว่า นักศึกษา สาขาภาษาไทยที่เข้ารับการพัฒนามตามหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถ เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ มีความรู้ในการสื่อสารในสังคมออนไลน์ โดยก่อนการพัฒนามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 59.69 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.35 หลังการพัฒนามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.87 และผลการเปรียบเทียบความรู้การสื่อสารในสังคมออนไลน์ หลังเข้ารับการพัฒนามสูงกว่าก่อนเข้ารับการพัฒนามอย่างมีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ ข้อมูลการประเมินทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ ของนักศึกษาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร หลักสูตรเสริมสร้างความสามารถ จำนวน 49 คน

2. ผลการประเมินทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ ของนักศึกษาภาษาไทย ที่เข้ารับการพัฒนามตามหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) จำนวน 49 คน ปรากฏผลดังตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบการปฏิบัติทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ สำหรับนักศึกษา สาขาภาษาไทยระดับ ของนักศึกษาหลังการพัฒนามกับเกณฑ์ร้อยละ 70

การทดสอบหลังการพัฒนามของ กลุ่มทดลอง	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
	49	72	22.63	4.87	68.05	0.00

* $p < .05$

จากตาราง 2 พบว่า นักศึกษาภาษาไทยที่เข้ารับการพัฒนามตามหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) สำหรับนักศึกษาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มีคะแนนผลการประเมินการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้เฉลี่ยเท่ากับ 22.63 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนผลการประเมินหลังการพัฒนามพบว่าคะแนนหลังการพัฒนามสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบเจตคติต่อการสื่อสารในสังคมออนไลน์สำหรับนักศึกษาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบเจตคติต่อการสื่อสารในสังคมออนไลน์สำหรับนักศึกษา ก่อนและหลังการพัฒนา

กลุ่มทดลอง	n	คะแนนเต็ม	ก่อนการฝึกอบรม		หลังการฝึกอบรม		t	Sig. (2-tailed)
			$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	49	5	4.02	0.35	4.60	0.74	4.28	0.00

* $p < .05$

จากตาราง 3 พบว่านักศึกษาภาษาไทยที่เข้ารับการพัฒนาตามหลักสูตร ก่อนการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 พบว่า หลังการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 ผลการเปรียบเทียบหลังการพัฒนา มีเจตคติสูงกว่าก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการประเมินความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

จากการประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาภาษาไทยที่มีต่อหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) สำหรับนักศึกษาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ในด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตปรากฏผลดังนี้

ตาราง 4 ผลการประเมินความคิดเห็นของนักศึกษา สาขาภาษาไทยที่มีต่อหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) สำหรับนักศึกษาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

องค์ประกอบด้านความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรอบรม	n = 49		ระดับความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.	
ปัจจัยนำเข้า	4.86	0.14	มากที่สุด
กระบวนการ	4.80	0.28	มากที่สุด
ผลผลิต	4.27	.26	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.79	0.17	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า ผลการประเมินความคิดเห็นของนักศึกษา สาขาภาษาไทยที่มีต่อหลักสูตร เสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) สำหรับนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถในระดับมากทุกองค์ประกอบ โดยมีระดับความคิดเห็นในด้านปัจจัยนำเข้ามากที่สุด รองลงมาคือด้านกระบวนการและด้านผลผลิตตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถที่พัฒนาขึ้น ดำเนินการโดยการศึกษาสภาพและปัญหาในด้านต่าง ๆ อย่างรอบด้าน ได้แก่ กระบวนการพัฒนาหลักสูตร หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และปัญหาการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) และการศึกษาความต้องการในการเสริมสร้างความสามารถจากนักศึกษามหาวิทยาลัย เพื่อศึกษาแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถ ซึ่งเป็นการสร้างหลักสูตรที่ตรงกับความต้องการอย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยในด้านการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถของ กนกอร ปราชญ์ นคร (2550 , 67-68) ที่ดำเนินการวิจัยโดยมีกระบวนการ 4 ขั้นตอนได้แก่ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการสร้างหลักสูตร 2) การสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐาน โดยมีกิจกรรม 3 ประการ คือ การสร้างโครงสร้างหลักสูตร การประเมินโครงสร้างและการปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตร 3) การทดลองใช้หลักสูตรและ 4) การประเมินปรับปรุงหลักสูตร ส่วนการกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรนั้นเป็นไปตามความต้องการของนักศึกษา และผลการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้วิจัยได้ยกวางหลักสูตรซึ่งประกอบไปด้วย หลักการและเหตุผลของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถ โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตร กิจกรรมการเสริมสร้างความสามารถ ระยะเวลาในการเสริมสร้างความสามารถ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเสริมสร้างความสามารถ และจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร และ เอกสารประกอบหลักสูตร ซึ่งผลการตรวจสอบหลักสูตรพบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากและมีความสอดคล้อง สามารถนำไปทดลองใช้ได้ พร้อมทั้งผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุงแก้ไขและมีการทดลองนำร่อง เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้กับนักศึกษาภาษาไทย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในด้านความเหมาะสมของเนื้อหา กิจกรรมการเสริมสร้างความสามารถ ระยะเวลา สื่อการเสริมสร้างความสามารถ ปัญหาและอุปสรรคเพื่อปรับหลักสูตรให้เหมาะสมและนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองกับกลุ่มใน ครั้งนี้ เป็นไปตามแนวทางของการพัฒนาหลักสูตรของทาบ (Taba,1962) ได้เสนอว่ากระบวนการพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สำรวจความต้องการ 2) กำหนดจุดมุ่งหมาย 3) การเลือกเนื้อหาสาระของหลักสูตร 4) การคัดเลือกประสบการณ์/กิจกรรม 5) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 6) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 7) การกำหนดสิ่งที่จะประเมินสำหรับ องค์ประกอบของหลักสูตรที่สร้างขึ้นให้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ด้านการปฏิบัติ และด้านเจตคติ ซึ่งเป็นไปตามองค์ประกอบของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย อุทุมพร หล่อสมฤดี 2545 , หน้า 99) ที่ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร โรงเรียนพบว่าควรให้นักศึกษาได้ปฏิบัติจริงในลักษณะการฝึกอบรมในระหว่างการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญเป็นที่สนับสนุนเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำจะทำให้เกิดประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ และส่งผลกระทบต่อ

ถึงการเปลี่ยนแปลงในระดับองค์กรด้วยและสอดคล้องกับข้อเสนอเชิงนโยบายใน การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา การจัดอบรมทำในวันหยุด ไม่กระทบต่อการเรียนการสอน ซึ่งแตกต่างจากการฝึกอบรมโดยทั่วไป ซึ่งจะเข้าไปในลักษณะหลักสูตรฝึกอบรม วิธีการฝึกอบรมเป็นไปตามขั้นตอน ต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยเริ่มจากการวางแผนการฝึกอบรมร่วมกัน ทำให้เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วม มีความรู้สึกเป็นกันเองและพร้อมที่จะฝึกอบรมด้วยความเต็มใจ ซึ่งมีกิจกรรมหลากหลายได้แก่ การบรรยายสรุป การสาธิต

2. ด้านผลการใช้หลักสูตร

การใช้หลักสูตรเสริมสร้างความสามารถเป็นการนำร่างหลักสูตรที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปทดลอง ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จำนวน 49 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ในการทดลองใช้หลักสูตร ได้ดำเนินการทดสอบวัดความรู้การสื่อสารในสังคมออนไลน์ประเมินเจตคติที่มีต่อกิจกรรมในหลักสูตร ก่อนการเสริมสร้างความสามารถ และดำเนินการพัฒนาตามหลักสูตร ใน 3 ระยะ ได้แก่ 1)การเตรียมการเสริมสร้างความสามารถ 2)การดำเนินการเสริมสร้างความสามารถซึ่งแบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ การพัฒนาเชิงปฏิบัติการ และ 3)หลังการเสริมสร้างความสามารถ และทำการทดสอบวัดความรู้ และประเมินเจตคติ และประเมินผลผลการปฏิบัติใช้ ซึ่งพบว่านักศึกษาภาษาไทย ที่เข้ารับมีความรู้ และเจตคติ หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา และมีผลความสามารถทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด การดำเนินการทดลองทั้งหมดใช้ระยะเวลา 30 วัน ผลการทดลองใช้หลักสูตรควรนำมาอภิปรายผลมีดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างด้านความรู้การสื่อสารในสังคมออนไลน์ก่อนและหลังการพัฒนา พบว่า นักศึกษาภาษาไทย มีความรู้การสื่อสารในสังคมออนไลน์หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าหลักสูตรที่พัฒนานั้นสามารถพัฒนาความรู้ การสื่อสารในสังคมออนไลน์ได้จริง ทั้งนี้อาจเนื่องจากหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถได้ให้ความสำคัญในการสร้างองค์ความรู้พื้นฐานเรื่อง หลักการการสื่อสารในสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ และทักษะการสื่อสารสังคมออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ ตามกระบวนการ 3 ขั้น คือ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา โดยใช้เนื้อในรายวิชาภาษาและวัฒนธรรม โดยการใช้กลุ่มออนไลน์ในปัจจุบันบูรณาการกับกิจกรรมเรียนรู้ในชีวิตจริง และสามารถช่วยแก้ปัญหาในการสื่อสารในสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพได้ การเรียนรู้แต่ละที่เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปสู่ยากตามลำดับ ได้แก่ มีการเตรียมพื้นฐานเพื่อสร้างความตระหนักหลักการการสื่อสารในสื่อสังคมออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อนที่จะเรียนรู้ในหน่วยต่าง ๆ ทำให้นักศึกษาภาษาไทย ตระหนักในความสำคัญจำเป็นและประกอบกับจะต้องนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติใช้ จึงต้องตั้งใจและทำกิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาอย่างครบถ้วน และเอกสารประกอบการพัฒนาที่ผู้เข้ารับการพัฒนาหลักสูตรเป็นเอกสารที่มีเนื้อหาละเอียด นักศึกษาภาษาไทย สามารถศึกษาด้วยตนเองหรือทบทวนเพื่อทำความเข้าใจให้แม่นยำยิ่งขึ้น และสาเหตุสำคัญ อีกประการหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาภาษาไทย มีความรู้ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ สูงขึ้นเนื่องจากกิจกรรมการพัฒนาเป็นกิจกรรมที่ผู้เข้ารับการพัฒนาต้องลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ฝึกปฏิบัติจริงส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกรียงกานต์ กาญจนะโกคิน (2556) ศึกษาปฏิกริยาตอบกลับของผู้รับสารที่ได้รับความนิยมและสำคัญไม่แพ้กันคือการแบ่งปันเนื้อหา (Share) ได้

แบ่งประเภทเนื้อหาที่คนนิยมแชร์ไว้เป็น 4 ประเภท เป็นเรื่องราวความสนุกสนาน โดยอาจเป็นเนื้อหา รูปภาพหรือวิดีโอ ซึ่งในสังคมไทยนั้นชื่นชอบเสียงหัวเราะเป็นอย่างมาก โดยเนื้อหาประเภทนี้มักจะถูกแชร์อย่างรวดเร็วและมียอด Engagement สูง ต่อมาคือสิ่งที่ทำให้ผู้รับสารรู้สึกแปลกใจ เป็นเนื้อหาที่ทำให้ผู้อ่านรู้สึกซาบซึ้งประทับใจ ทำให้ต้องครุ่นคิดอะไรบางอย่าง และ สุดท้ายคือ Cute Story เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความน่ารัก จึงเป็นความเข้าใจการสื่อสารในสังคมออนไลน์ ซึ่งเป็นไปในแนวเดียวกับแนวคิดของ แสงเดือน ผ่องพุ่ม, (2556) กล่าวว่า ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์แบ่งได้ 10 ลักษณะ มีอยู่ 3 ลักษณะที่เข้าถึงผู้รับสาร คือ 1) กลุ่มหรือพื้นที่แสดงความคิดเห็น (Forums, discussion board and group) เป็นเว็บไซต์หรือกลุ่มจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ มีทั้งที่เป็นกลุ่มส่วนตัวและสาธารณะ ตัวอย่างได้แก่ Google groups Yahoo groups และ Pantip เป็นต้น 2) ข้อความสั้น (Instant messaging) เป็นการส่งข้อความสั้นจากโทรศัพท์เคลื่อนที่หรือ เป็นการเผยแพร่ข้อมูลหรือข้อความสั้น ในเรื่องที่สนใจเฉพาะด้าน รวมทั้งสามารถใช้เครื่องหมาย (Hashtag) 3) การแสดงตนว่าอยู่ ณ สถานที่ใด (Geo-spatial tagging) เป็นการแสดงตำแหน่งที่อยู่พร้อมความเห็นและรูปภาพในสื่อสังคมออนไลน์ ตัวอย่างได้แก่ Facebook และ Foursquare

2.2 ด้านทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) จากผลการประเมินการทักษะ พบว่า การประเมินทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์หลังการพัฒนาสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถได้มีการจัดให้อบรมเชิงปฏิบัติการมาเป็นระยะเวลา 4 ครั้ง ทำให้มีความรู้พื้นฐานในการนำไปใช้ และมีการเตรียมการใช้สื่อในรูปแบบต่าง ๆ ก่อนการนำสื่อไปใช้ ทำให้นักศึกษาภาษาไทย มีความมั่นใจในการเลือกสื่อและการใช้ภาษามากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของของ ณัฐพล บัวอุไร (2555) วิจัยเรื่องผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองวิชาการสร้างงานสื่อผสม เรื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ลำลูกกา ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน และความสามารถในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนรู้ทั้ง 4 ครั้งของการวัดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ในระดับมาก

2.3 ด้านเจตคติที่มีต่อการสื่อสารในสังคมออนไลน์ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้สอนที่เข้ารับการพัฒนาในหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) สูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นสามารถพัฒนาเจตคติที่ดีต่อการสื่อสารในสังคมออนไลน์ได้จริง เนื่องจากหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถที่สร้างขึ้น มีจุดมุ่งหมายชัดเจนและมีเนื้อหาในหน่วยที่มีการประยุกต์ใช้หลักการเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กระบวนการพัฒนาผู้เรียน 3 ขั้น คือ เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา โดยใช้เนื้อในรายวิชาภาษาและวัฒนธรรม สำหรับนักศึกษาครู เพื่อการเลือกการรับส่งสารในสังคมออนไลน์นั้น ที่มุ่งเน้นการปลูกฝังจิตสำนึก สร้างความรู้สึก ความตระหนักในเรื่องการเลือกการรับส่งสารในสังคมออนไลน์ และ มีกิจกรรมการพัฒนาที่หลากหลาย สามารถทำให้เป็นรูปธรรมได้

การศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง การฝึกปฏิบัติจริง การ จึงทำให้เกิดความรู้สึกในเชิงบวก ซึ่งเป็นไปตามกระบวนการเปลี่ยนแปลงเจตคติ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Lionberger (1960) ที่กล่าวว่าเจตคติว่ามีขั้นตอนที่จะเกิดการยอมรับ 4 ระดับ ได้แก่ ขั้นรับทราบ (Awareness) ขั้นเกิดความสนใจ (Interest) ขั้นทดลองปฏิบัติ (Action) และขั้นยอมรับ (Adoption) และเนื่องจากการพัฒนาเป็นบรรยากาศที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนา เรียนรู้และปฏิบัติจนประสบความสำเร็จ จึงส่งผลให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการสื่อสารในสังคมออนไลน์

4. ด้านการประเมินความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) สำหรับนักศึกษาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

การประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาภาษาไทย ที่มีต่อหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) พบว่า นักศึกษาภาษาไทยมีความคิดเห็นต่อหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถ ในระดับมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นในด้านปัจจัยนำเข้ามากที่สุด รองลงมา คือ ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ซึ่งการประเมินหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถทั้ง 3 ด้าน เป็นไปในแนวเดียวกับผลการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบของ คันสอน คงยืน (2552) ได้พัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างความสามารถเสริมสมรรถนะหัวหน้าศูนย์บ่มเพาะ อาชีวศึกษาในวิทยาลัยสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จากการประเมินหลักสูตร พบว่า ผู้เข้ารับการพัฒนามีความพึงพอใจในระดับมาก

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำหลักสูตรไปใช้ต้องดำเนินการโครงการระยะสั้นให้นักศึกษา ในโปรแกรมวิชาภาษาไทยทุกคนทราบ และมีความเข้าใจตรงกันในบทบาทและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจตลอดการพัฒนา และผู้ให้การพัฒนาควรศึกษาหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เพื่อทำความเข้าใจและฝึกปฏิบัติกิจกรรมก่อนการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ (Social Media) กับนักศึกษาสาขาอื่น ๆ เพื่อต่อยอด เช่น ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ศึกษา เป็นต้น

2. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างทักษะการสื่อสารในสังคมออนไลน์ ในแบบอื่น ๆ เช่น การพัฒนาผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ออนไลน์ (Social Media)

เอกสารอ้างอิง

กนกอร ปรากฏนคร. (2550). การพัฒนาหลักสูตรอบรมเสริมสร้างสมรรถนะข้าราชการประจำศูนย์.

ปฏิบัติการต่อสู้เอาชนะยาเสพติดจังหวัด. ปริญญาบัตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2546. การคิดเชิงบูรณาการ. กรุงเทพฯ : บริษัทซัคเซส มีเดีย,

เชมณัฐ มิ่งศิริธรรม. (2557). Social media สื่อสร้างสรรค์เพื่อการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม

2559, จาก <http://www.ejournal.su.ac.th/upload/556.pdf>

- คันศร คงยืน. (2552). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสรณนะหัวหน้าศูนย์บ่มเพาะ
อาชีวศึกษาในวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์
ศษ.ด., มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, นครราชสีมา.
- ณัฐพล บัวอุไร. (2555). ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ตามทฤษฎีการสร้างองค์
ความรู้ด้วยตนเอง วิชาการสร้างงานสื่อผสม เรื่องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการลำลูกกา. วิทยานิพนธ์ศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธนวิวัฒน์ วรรณประภา. (2560). สื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษา. นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- มนต์นันท เลิศเกียรติดำรงค์. (2553). การวิเคราะห์และการพัฒนาการออกแบบแผ่นป้ายโฆษณาบน
อินเทอร์เน็ต (การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- วาริรัตน์ แก้วอุไร และคณะ. (2554). รายงานการวิจัยการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในรายวิชาชีวศู กลุ่มมหาวิทยาลัยภาคเหนือ.
พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิจิตร อวาทกุล. (2540). การฝึกอบรม. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สังัด อุทรานันท์. (2532). พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร (พิมพ์ครั้งที่3). กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.
- สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ . (2560). การพัฒนาทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความโดยใช้
รูปแบบพหุระดับ ระดับโรงเรียน ห้องเรียน และนักเรียน . วารสารวิชาการมหาวิทยาลัย
บูรพา ปีที่ 17 ฉบับที่ 3 (ก.ค.-ก.ย. 2557) หน้า 46-61
- แสงเดือน ผ่องพุด. (2556). สื่อสังคมออนไลน์: แนวทางการนำมาประยุกต์ใช้. สืบค้นเมื่อ
12 มกราคม 2559, จาก <http://library.senate.go.th/document/Ext6685/668599.pdf>
- อุทุมพร หล่อสมฤดี. (2545). รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน. ปริญญาานิพนธ์การศึกษาคุษภ
บัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Lionberger, H. F. (1960). *Adoption of New Ideas and Practices*. Ames, IA: Iowa State
University.
- Solis, B. (2016). The conversation prism. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2559, จาก [https://
conversationprism.com/](https://conversationprism.com/)
- Taba, Hilda. (1962). *Curriculum development : theory and practice*. New York:
Harcout Brace and world.

